EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 8. 2024
COM(2024) 999 final/2 -
DOWNGRADED ON 18.9.2024

2024/0207 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa stanovujú odporúčania na nápravné opatrenia zamerané na riešenie závažných nedostatkov zistených v roku 2024 pri schengenskom hodnotení Maďarska zameranom na uplatňovanie určitých ustanovení schengenského *acquis* v oblasti základných práv v kontexte riadenia hraníc a návratu

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (EÚ) 2022/922[1] o vytvorení a prevádzke hodnotiaceho a monitorovacieho mechanizmu na overovanie uplatňovania schengenského *acquis*, s viacročným programom hodnotenia na roky 2020 – 2024[2] a ročným programom hodnotenia na rok 2024[3] vykonala skupina expertov Komisie a členských štátov s podporou pozorovateľov z agentúr a orgánov EÚ[4] pravidelné schengenské hodnotenie Maďarska. Týmto hodnotením sa overilo, ako Maďarsko vykonáva schengenské *acquis* v oblasti riadenia hraníc, návratu, víz, policajnej spolupráce, rozsiahlych informačných systémov (Schengenského informačného systému) a ochrany údajov. V hodnotení sa venovala pozornosť aj overovaniu dodržiavania základných práv pri uplatňovaní schengenského *acquis* Maďarskom.

Na konci hodnotiacej činnosti bolo Maďarsko informované, že v súlade s článkom 2 bodom 10 nariadenia Rady (EÚ) 2022/922 boli zistené závažné nedostatky pri uplatňovaní určitých ustanovení schengenského *acquis*, konkrétne nedostatočný prístup ku konaniam o azyle v Maďarsku, ako aj nedodržiavanie zásady *zákazu vyhostenia alebo vrátenia* a záruk smernice 2008/115, čo viedlo k praxi hromadného vyhosťovania. V súlade s článkom 22 ods. 2 a 3 nariadenia Rady (EÚ) 2022/922 prijala Komisia 9. augusta 2024 hodnotiacu správu[5], v ktorej sa uvádzajú zistenia a posúdenia týkajúce sa závažných nedostatkov zistených počas hodnotenia. Ako sa stanovuje v Príručke schengenského hodnotenia na účely vykonávania nariadenia 2022/922[6], táto hodnotiaca správa obsahuje len tie zistenia, ktoré viedli k určeniu závažných nedostatkov. Výsledok úplného hodnotenia Maďarska s výnimkou zistených závažných nedostatkov sa predloží v komplexnej hodnotiacej správe v súlade s článkom 20 nariadenia 2022/922.

Tento návrh obsahuje odporúčania na nápravné opatrenia zamerané na riešenie závažných nedostatkov identifikovaných v správe, ktorú Komisia prijala 9. augusta 2024.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Tieto odporúčania slúžia na správne a účinné vykonávanie existujúcich ustanovení v dotknutej oblasti politiky.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Tieto odporúčania nemajú spojitosť s ostatnými kľúčovými politikami Únie.

---

[1] Nariadenie Rady (EÚ) 2022/922 z 9. júna 2022 o vytvorení a prevádzke hodnotiaceho a monitorovacieho mechanizmu na overovanie uplatňovania schengenského *acquis* a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1053/2013 (Ú. v. EÚ L 160, 15.6.2022).

[2] C(2019) 3692.

[3] C(2023) 5300.

[4] Frontex, Agentúra EÚ pre základné práva, agentúra eu-LISA, Europol a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov.

[5] C(2024) 9000.

[6] C(2023) 6790 final, s. 42.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článok 22 ods. 4 nariadenia Rady (EÚ) 2022/922 z 9. júna 2022 o vytvorení a prevádzke hodnotiaceho a monitorovacieho mechanizmu na overovanie uplatňovania schengenského *acquis* a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1053/2013.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

V článku 22 ods. 4 nariadenia Rady (EÚ) 2022/922 sa výslovne uvádza, že Komisia predloží Rade návrh na prijatie odporúčaní na nápravné opatrenia zamerané na riešenie závažných nedostatkov zistených počas hodnotiacej činnosti. Opatrenie na úrovni Únie je potrebné na posilnenie vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, ako aj na zabezpečenie lepšej koordinácie na úrovni Únie s cieľom zaručiť správne a účinné uplatňovanie všetkých schengenských pravidiel členskými štátmi.

• Proporcionalita

Článok 22 ods. 4 nariadenia Rady (EÚ) 2022/922 odzrkadľuje osobitné právomoci Rady v oblasti vzájomného hodnotenia vykonávania politík Únie v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je tento návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady primeraný sledovanému cieľu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

Neuvádza sa.

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

V súlade s článkom 30 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ) 2022/922 a článkom 8 nariadenia Rady (EÚ) č. 182/2011 sa hodnotiaca správa predloží schengenskému výboru na konzultáciu ex post do 14 dní od prijatia hodnotiacej správy Komisiou.

• Získavanie a využívanie expertízy

Neuvádza sa.

• Posúdenie vplyvu

Neuvádza sa.

• Regulačná vhodnosť a zjednodušenie

Neuvádza sa.

• Základné práva

V rámci hodnotenia bola zohľadnená ochrana základných práv pri uplatňovaní schengenského *acquis*.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuvádza sa.

5. ĎALŠIE PRVKY

Neuvádza sa.

2024/0207 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa stanovujú odporúčania na nápravné opatrenia zamerané na riešenie závažných nedostatkov zistených v roku 2024 pri schengenskom hodnotení Maďarska zameranom na uplatňovanie určitých ustanovení schengenského *acquis* v oblasti základných práv v kontexte riadenia hraníc a návratu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2022/922 z 9. júna 2022 o vytvorení a prevádzke hodnotiaceho a monitorovacieho mechanizmu na overovanie uplatňovania schengenského *acquis* a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1053/2013[7], a najmä na jeho článok 22 ods. 4,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Schengenský priestor bez kontroly vnútorných hraníc sa opiera o účinné a efektívne uplatňovanie schengenského *acquis* členskými štátmi. Uvedené *acquis* tvoria opatrenia v oblasti vonkajších hraníc, kompenzačné opatrenia z dôvodu absencie kontrol na vnútorných hraniciach a pevný monitorovací rámec – spoločne uľahčujú voľný pohyb a zaisťujú vysokú mieru bezpečnosti, spravodlivosti a ochrany základných práv vrátane ochrany osobných údajov.

(2) V súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (EÚ) 2022/922, ako aj s viacročným programom hodnotenia na roky 2020 – 2024[8] a ročným programom hodnotenia na rok 2024[9] vykonal hodnotiaci tím zložený z expertov Komisie a členských štátov s podporou pozorovateľov z agentúr a orgánov EÚ[10] pravidelné schengenské hodnotenie Maďarska. Týmto hodnotením sa overilo, ako Maďarsko vykonáva schengenské *acquis* v oblasti riadenia hraníc, návratu, víz, policajnej spolupráce, rozsiahlych informačných systémov (Schengenského informačného systému) a ochrany údajov. V schengenských hodnoteniach sa venuje pozornosť aj overovaniu dodržiavania základných práv pri uplatňovaní schengenského *acquis*.

(3) Od posledného hodnotenia v roku 2019 sa operačné prostredie v Maďarsku výrazne zmenilo v dôsledku vyvíjajúcich sa migračných a bezpečnostných rizík v regióne. Hoci migračný tlak na západobalkánskej trase zostáva vysoký, tlak na maďarsko-srbskej hranici sa v posledných mesiacoch znížil. Nevyprovokovaná a neodôvodnená útočná vojna Ruska proti Ukrajine mala navyše rozsiahle dôsledky pre Maďarsko a schengenský priestor ako celok, čo si vyžaduje zvýšenú ostražitosť pri vykonávaní

[7] Ú. v. EÚ L 160, 15.6.2022, s. 1.
[8] C(2019) 3692.
[9] C(2023) 5300.
[10] Frontex, Europol, eu-LISA, Agentúra Európskej únie pre základné práva a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov.

európskeho integrovaného riadenia hraníc s cieľom obmedziť bezpečnostné riziká a chrániť integritu schengenského priestoru.

(4) V schengenskom hodnotení Maďarska v roku 2024 sa zistili závažné nedostatky pri uplatňovaní určitých ustanovení schengenského *acquis* týkajúcich sa základných práv v kontexte riadenia hraníc a návratu. Rada bola o týchto zisteniach informovaná 4. júla 2024. Návrh správy bol predložený maďarským orgánom 11. júla 2024 a ich pripomienky boli doručené 19. júla 2024. Správa, v ktorej sa uvádzajú zistené závažné nedostatky bola prijatá 9. augusta 2024 vykonávacím rozhodnutím Komisie C(2024) 9000.

(5) Mali by sa stanoviť odporúčania na nápravné opatrenia a Maďarsko by ich malo bezodkladne prijať s cieľom riešiť zistené závažné nedostatky. Vzhľadom na povahu zistení, ich pretrvávanie a potrebu ich rýchleho riešenia majú všetky odporúčania rovnakú prioritu.

(6) Maďarsko by malo podľa článku 22 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2022/922 do jedného mesiaca od prijatia tohto rozhodnutia vypracovať akčný plán na vykonanie všetkých odporúčaní a na nápravu závažných nedostatkov uvedených v hodnotiacej správe. Maďarsko by malo tento akčný plán predložiť Komisii na preskúmanie jeho primeranosti, ako aj Rade. Maďarsko by malo každé dva mesiace od dátumu oznámenia o doručení preskúmania akčného plánu predkladať Komisii a Rade správu o vykonávaní svojho akčného plánu, a to dovtedy, kým Komisia nebude pokladať všetky odporúčania za plne vykonané.

(7) V súlade s článkom 22 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2022/922 by mal tím na overenie pokroku dosiahnutého pri vykonávaní odporúčaní vykonať opätovnú návštevu, ktorá by sa mala zorganizovať najneskôr do jedného roka od dátumu hodnotiacej činnosti.

(8) Týmito odporúčaniami nie sú dotknuté opatrenia, ktoré by Maďarsko malo prijať na dosiahnutie súladu s rozsudkami Súdneho dvora vo veciach C-808/18[11], C-823/21[12], C-123/22[13], ktoré Komisia monitoruje v súlade so zavedenými postupmi.

(9) Toto rozhodnutie by sa malo zaslať Európskemu parlamentu a parlamentom členských štátov,

ODPORÚČA:

Maďarsko by malo

1. v súlade s článkami 3 a 4 nariadenia (EÚ) 2016/399[14] a článkom 4 ods. 4, článkom 5, článkom 6 ods. 1, článkom 12 ods. 1 a článkom 13 smernice 2008/115[15] v spojení s článkami 18 a 47 Charty základných práv EÚ ukončiť prax odsunu štátnych

[11] Rozsudok Súdneho dvora zo 17. decembra 2020 vo veci C-808/18, Komisia/Maďarsko, ECLI:EU:C:2020:1029.

[12] Rozsudok Súdneho dvora z 22. júna 2023 vo veci C-823/21, Komisia/Maďarsko, ECLI:EU:C:2023:504.

[13] Rozsudok Súdneho dvora z 13. júna 2024 vo veci C-123/22, Komisia/Maďarsko, ECLI:EU:C:2024:493.

[14] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc). (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016).

[15] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008).

príslušníkov tretích krajín, ktorí neoprávnene vstúpili na územie Maďarska alebo sa na ňom neoprávnene zdržiavajú, vrátane tých, ktorí vyjadrili úmysel požiadať o medzinárodnú ochranu, a to s cieľom zabezpečiť, aby štátni príslušníci tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu na území a na hraniciach, mali účinný prístup k medzinárodnej ochrane;

2. zmeniť vnútroštátne právo a zmeniť správnu prax s cieľom poskytnúť vnútroštátnym orgánom zákonnú právomoc postúpiť štátnych príslušníkov tretích krajín žiadajúcich o medzinárodnú ochranu príslušným orgánom na maďarskom území, a splniť tak povinnosti vyplývajúce z článkov 3 a 4 Kódexu schengenských hraníc v spojení s článkom 18 charty;

3. zmeniť vnútroštátne právne predpisy a zmeniť správnu prax s cieľom zabezpečiť, aby štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí neboli zadržaní v súvislosti s neoprávneným prekročením hraníc, ale neoprávnene sa zdržiavajú na maďarskom území a spĺňajú podmienky na vydanie rozhodnutia o návrate, bolo vydané rozhodnutie o návrate po individuálnom posúdení vrátane uplatnenia zásady *zákazu vyhostenia alebo vrátenia* v súlade s článkom 5, článkom 6 ods. 1, článkom 12 ods. 1 a článkom 13 smernice 2008/115 v spojení s článkom 47 charty;

4. prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie úplného dodržiavania zásady *zákazu vyhostenia alebo vrátenia*, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných na vonkajšej hranici po neoprávnenom prekročení, ako sa vyžaduje v článku 4 ods. 4 písm. b) smernice 2008/115 a článkoch 3 a 4 Kódexu schengenských hraníc v spojení s článkami 19 a 47 charty.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka